

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Margarita decreti seu Tabula Martiniana

Martin <Gnesen, Erzbischof>

[Venedig], 2. Sept. 1486

M

[urn:nbn:de:bsz:31-300308](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300308)

ex resurrectionis desperatione. xiiij. q. vlti. vbi cū
q. 7 duo. c. seq.

Doctrina scismatis panis luctus dicitur. i. q. i.
dominus declarauit.

Ludus. Ludus a saltatio i sanctorum solē
nitarib' p'cipue diuina officia ob
strepēs ē irreligiosus. de cōse. di. iij. c. irreligiosa
Q' vere penitens debet se cobibere a ludis seculi; z
a spectaculis. de pe. di. v. §. i. in fi.

Q' ad ordines non debent promoueri qui ludis tur
pibus deseruiunt. xxiiij. di. maritum.

Q' episcopus vel presbyter vel diaconus ludo dser
uiens nisi desinat est deponendus. xxv. di. epus.
z. lxxvi. di. clericum.

Q' an ludendo sub certa forma baptizati; debeat
pro vere baptizatis haberi. i. q. i. spiritus. §. ecce
de conse. di. iij. solet queri.

Lutum. Q' lutū vitia designat z peccata
d' pe. di. ij. c. enidēter. z. c. q' seduci
Q' lutea domus est corpus nostrum humanū si con
tra angelos prauū quid reperit; quāromagis cō
tra habitantes domos luteas. de pe. di. q. §. op
ponitur. c. ecce ait. iuxta si.

Lupus. Q' lupus dicitur pastor mercena
rius cuius non est cura de ouib'
xxiiij. q. iij. tres.

Q' lupi dicuntur laici subditi qui aliquando dicun
tur oues. lxxiiij. di. nihil. iij. q. vij. oues.

Q' lupi dicuntur demones z heretici. lxxxi. di. o po
ter. z. lxxij. di. §. i. z. c. se.

Q' lupi arcendi sunt latratu canum z baculo pasto
rum. lxxij. di. §. i.

Q' qui ppter timorē recta loq' perrimescit hic velut
mercenarius veniēte lupo fugit. lxxij. di. sit recto:

Q' nullus pastor placere lupis z ouibus potest. lxx
ij. di. nihil.

Q' illo pastore nihil est miserabilius qui luporum
gloriat' laudibus. lxxij. di. nihil.

Q' sicut lupus frust' raram comedit agnū sic mali pa
stores successiue consumūt bona ecclesiastica. xiiij.
q. i. c. i; ante me.

Q' ideo ad sedē apostolicam est recurrendus per ap
pellationem ne lupi qui sub specie ouū intrāt; be
stiali seuicia quosdam lacerare presumant. ij. q. vi
decreto. in fi.

Lux. Q' lux diuina anime tenebras fugat qz
de pe. di. i. §. i. si autem.

Q' lux mundi sunt sacerdotes. xxiiij. di. sacerdotes.

Q' iustorū semita quasi lux splendēs procedit z cre
scit ad p'fectū dicim qz eorum desiderii' diuini' z
illuminatum quousqz ad perfectam z ad beatam
lucem perueniat de virtute in virtutem crescit. de
pe. di. i. si quis. §. non reuertebantur.

Q' spiritualis virtus sacramenti vt lux pura ab il
luminatis accipitur; z per imundos transiēs nō
coinquatur. i. q. i. si fuerit.

Q' lux vitiatō illi subtrahitur qui arrogantia sa

piētie seu iustitie velut albugine oculi excecatur
lxx. di. hinc z enim. circa me.

Q' licet omnis qui male agit odit lucem z querit te
nebras; dei oculos cūcta prospicientes latere non
potest. xvij. q. ij. perniciosam. de pe. di. i. porro il
li. §. item si ante.

Q' cū factū notoriū inculpat' luce clarius constare
dicitur. xij. q. i. sciscitarie.

Luxuria. Q' luxuria inter alia peccata;
maxime replū dei. i. corpus hu
manum polluit. xxiiij. q. vij. non solum.

Q' luxuria fomentum respicit a vino. ideo dicitur
nolite inebriari vino in quo ē luxuria. xxv. di.
vinolenti. z duo. c. seq.

Q' pauci inueniuntur sine carnis luxuria. l. di. qz
tua. ante fi.

Q' luxuria sapientes infatuat. Exēplum de salomo
ne. xxiiij. q. iij. salomon. z. iij. q. vij. sacerdos.

Item scōs p'ternit. Exēplū de dauid. de pe. di. iij. sep
ties. §. dauid qz. iij. q. vij. sacerdos. §. itē dauid.

Item fortes vincit. Exēplū de sanfone. xxiiij. q. v
si non. ante fi.

Q' iugem scabiem bz cui carnis luxuria sine cessatō
ne dominatur. lxx. di. hinc z enim. post medium

Q' delectationi luxurie diuerset' p'indinis volup
tates iunguntur. xxiiij. q. vij. non solum.

Q' nomine luxurie omnis inordinata pollutio itel
ligitur. lxxij. q. iij. in co.

De diuersis modis z gradibus luxurie. xxiiij. q. vij.
quēadmodum. §. i. xxv. q. i. nec aliqua.

Q' solo consensu mentis sine tactu corporis luxu
ria exerceatur. lxxij. q. v. nec solo.

Q' cū luxuria in cogitatione nō reprimitur ē in ac
tione dñatur. lxx. di. bec etenim. post me.

Q' excellentia episcopi vel presbyteri vilificat' dñs
voluptatib' luxurie coinquatur. lxxij. di. c. i. i. fi.

Q' episcopus vel sacerdos luxuriosus dignitate of
ficii est puniendus. xv. q. viij. hi qui.

Q' abusus luxurie grauior est cum propria vxore qz
cum meretrice. xxij. q. iij. origo. z. q. vij. adulteriū

Q' femina p'eter coitum debitum ex diuersis patri
bus corporis corrumpi potest; sicut per oscula z si
milia. xxvii. q. i. nec aliqua.

Q' alique excedūt peccata in libidine; qz peccata post
conceptum coitum non admittūt. lxxij. q. vij. nō
solum. z. q. iij. origo. in fi.

Q' crudelis libido reputatur vbi p'pter luxuriā steri
litas venena procuratur. xxiiij. q. i. aliquando.

Q' luxuria plus iuris habet aliquando qz castitas.
lxxiiij. di. fraternitatis.

De hac materia habes vbi agitur de fornicatione z
castitate; z de pollutione.

Maceratio. Q' maceratio car
nis vt eius concupi
scentia compescatur; cōsistit in ieiuniis
vigiliis z laboribus z castigationibus
lxxii. q. v. si paulus.

De hac mā habes vbi agit' d' abstinētia z d' ieiuniis

Macula. *Macula corporis notabilis remouet a ministerio altaris.*
rur. di. binc. cren. 3. i. q. i. sacerdotes.

ecclesia xpi est sine ruga & macula. xxij. q. iij. recurrat. in fi. & xxiiij. q. i. omnibus.

sicut per vnum mēbruz maculam in omne corp^o diffunditur: sic in omnes ecclesiam videtur diffundere qui corpus suū maculat. xxvi. q. ij. h. & illud

sacramenta ecclesie per malos ministros maculari non possunt. i. q. i. sic autem.

sedes romana semper mansit extra maculam bererice p^ou^otaris. xxiiij. q. i. in se de.

macula discordie vel odij perseverans nec passio ne neq; morte pro nomine xpi suscepta purgatur; nec sanguine abluitur. xc. di. neq;

Magister. *Magister nullus debet esse priusq; discipulus. xvi. q. i. si clericus. lvi. di. miserum.*

ideo neophiti prohibentur ordinari ne fiat magistri anteq; fuerint discipuli. xviii. di. §. i.

De hac materia habes vbi agitur de discipulis.

magistros & doctores episcopi congruis constituant locis qui studia litterarum liberaliūq; arrium dogmata assidue doceant: q; in his maxime diuine manifestantur atq; declarantur mandata xxvii. di. de quibusdam.

magistri imperiti iniuriam faciunt cathedro. xl. di. multi.

magistris imperiti non sunt preferendi. lxi. di. statuimus.

magistro ipunitas debetur i causa correctionis discipulū vci beret. de pe. di. i. §. iij. & c. aut sacra.

Magus. *Magi sunt qui vulgo malefici ob facinororum magnitudines nuncupantur. xxvi. q. v. nec mirum.*

magi tria munera obrulerunt domino in quibus tres partes philosophie intelliguntur: videlicet: moralis: naturalis: & rationalis. xxxij. di. hic.

ars magorum inuenta est ex traditione malorū angelorum. xxvi. q. ij. qui sine.

prestigia magorum non possunt turbare mētes bonorum: qui talia non credunt; sed mentes insiditium. xxvi. q. v. nec mirum.

& a nouarum fornicarum & in consimilium representatione fictionem habent & non veritate. x. vi. q. v. nec mirum.

magi plus facere non possunt nisi quantum deus permittit. xxvi. q. v. nec mirum. ante medium.

ideo hanc artem permittit deus vt hoies qui in fide firmi sunt probentur, & mali qui mendacio credunt p sua desideria seducant. xxvi. q. v. nec mirum.

cū hec ars prohibita sit qui ipsas sectant vel q credunt talibus perpetue dānationis interitum incurrunt. xxvi. q. ij. qui sine.

absurdus est samuelis tam sanctū virum credere magica arte per pbitonissam suscitari: sed potius saul erigentibus peccatis per diaboli fallaciam illusum. xxvi. q. v. nec mirum.

De hac materia habes vbi agitur de demonibus & de incantationibus: & vbi agit de diuinationibus

Maiores. *Maiores apud deum est ille qui est iustior. xl. di. multi. i. fi.*

maioritas inter hoies attenditur diuersis respectibus: videlicet inferior ad superiores in obsequio & honore exhibendo sicut acoliti subdiaconibus & s. di. xciij. a subdiacono.

Itē in obediendo q; nullus est nisi teneatur alicui obedire alioquin acceptus esset. xciij. di. nulla. & c. seq.

Itē in sedēdo & stando q; in talibus p^obytero diaconus nisi sit legatus non debet se preferre. xciij. di. c. vlti. & s. eo. c. peruenit. in fi. & c. se. & c. non nulli. & c. legimus. in fi.

Itē in benedicēdo q; minor a maiore benedicatur. xxi. di. deniq;

Itē in sacramenta conferendo: q; presente p^obytero diaconus non debet sacramenta conferre. xciij. di. diaconus. & c. peruenit. & c. presente.

Itē in reuerentiam impendēdo: sicut tenetur fili^o patri: & vxo viro. xxiiij. q. v. ordo.

est maioritas respectu dignitatis officij & sanctitatis meriti. iij. q. vij. paulus petrum.

petrus iter apostolos dignitate officij maior: fuit. ij. q. vij. paulus. §. bec. & c. puro.

Liprianus martyr quārum ad martyriū petro comparatur. ij. q. vij. puro.

licet episcopus iuxta vocabulū sit maior p^obytero. Augustinus tamen minorem se hieronymo profiteatur. ij. q. vij. q. p.

seruus xpi non querit quomodo alijs maior appareat: sed quomodo omnibus inferior videatur. xl. di. multi. & c. xciij. diaconi sunt. ante mediū.

iustitia ē vt maior seruiat minor. xxiiij. q. v. ordo

Maledictio. *plex. s. dei & hoies. xciij. q. ij. deus qui.*

dei maledictio designat meritum eius qui maledicitur. xciij. q. ij. deus quibus.

solus de^o iuste maledicit q; ipm nō fallit peccatorū q̄litas nec peccatis affectus. xciij. q. ij. deus.

hō tūc consuevit maledicta proferre cū cōiuris & iniurijs prouocat. xciij. q. ij. deus quibus.

exēplo angeli qui diaboli maledicere noluit homines a maledictis puri esse debēt. xciij. q. ij. si igitur.

maledictio in ore clerici vituperatur & punitur. xvi. di. clericus maledictus.

illa maledictio prohibetur que procedit ex zelationis: non ex zelo iustitie. xciij. q. ij. cū ergo §. proximo.

criminosus sententia maledictionis est feriendus. xciij. q. ij. certum. & c. seq.

qui negligunt oris maledicti consuetudinem recare etiam si non corde maledicent iniquamētum oris sui incurrūt. xciij. q. ij. qui negligunt.

maledictum frustra prolatum frequēter in ma

ledicentem reuertit. xi. q. iij. illud. in fi.

De maledici regnum dei non possidebunt. xliij. q. iij. certum.

De sancti dicitur maledicunt non maledicunt zelo vltionis sibi in iustis. xx. q. iij. cum sancti.

De cum maledicunt de quo conscientiam non habemus: non tristari sed potius letari debemus. xi. q. iij. inter verba. r. q. c. se.

Malefici **De malefici et magi et incantatores et divinatores peccata accipiuntur. xxvi. q. iij. igitur. r. v. q. si quis epus.**

De vbi per maleficiu deo punitente occulto iudicio et diabolo preparante concubitus non sequit ad deum per humiles confessione est recurrendus. xxx. q. i. c. vltimo.

De hac materia habes vbi agitur de diuinationibus et vbi agitur de incantationibus et de magis.

Malum **De malum est duplex: videlicet pene et culpe. xv. q. i. illa.**

De malum pene non proprie malum dicitur: mala enim non sunt que nec crimine mentem implicat nec conscientiam ligant sicut paupertas; egritudo et alie penalitates. xv. di. i. illa.

De ideo deus malum pene homini reliquit vt erbu miliaretur et misericordiam haberet exercitij. de pe. di. i. medicina. in fi.

De de malo pene bonum fit cum pauperibus distribuitur quod cum laboribus et sudoribus acquiritur. xliij. q. v. qui habetis.

De hac materia require infra vbi agitur de pena.

De malum culpe proprie dicitur malum: videlicet peccatum voluntarie commissum. xv. q. i. illa.

De mala culpe non sunt facienda vt bona sequantur. xliij. q. v. protum. xliij. q. ij. is aut. r. c. ne qd. r. c. facit.

De de malo culpe bonum fit quando de turpi lucro vbi non cooperit repetitio fit elemosina. xliij. q. v. qui habetis.

De inter duo mala culpe minus eligendum est vbi necessitas vnum perpetrare compulit. xliij. dist. duo. r. c. se. in fi. xliij. q. iij. quod david. r. c. si aliquid. r. duo. c. seq.

De innocens nec facit malum nec approbat factum. xx. q. iij. ita. r. c. seq.

De sic sicut in ecclesia homines mali sicut sunt humores mali in corpore. de conse. di. iij. est vnitas.

De duobus modis non remaculat malus: videlicet si non consentis; et si redarguis. xliij. q. iij. a malis.

De sicut zizaniam a frumento difficile est segregare sic i bac vita malos a bonis. xliij. q. iij. q. r. us.

De quadiu mali iudicij ecclesie non publicantur tollerari debent. ij. q. i. multi. circa principij. xxv. q. vlti. c. vlti.

Item tollerandi sunt et associandi quadiu de ipsorum correptione non desperatur. xliij. q. iij. c. i.

Item tollerandi sunt quoz peccata manifesta non sunt ne forte eradicando zizaniam eradicetur et triticum. xi. q. iij. nolite. ij. q. i. multi. in prin.

Item tollerandi sunt ne ex turbatione ipsorum pat ge

neralis ecclesie concutiatur. xliij. q. iij. tollerandi r. c. quid ergo. r. c. quisquis.

De bonus malum tollerare dicitur quod et ipse malum iudas tolleravit. xliij. q. iij. tu bonus.

De qui malum non tollerat ipse sibi testis est: quod bonus non est. xliij. q. iij. bec autem vita.

De si malos ipse lucrifacere volumus exemplo ipse eius ipse habere debemus. ij. q. i. multi.

De bonus qui permanet non polluitur si malo societur sed potius suo exemplo malus in bonum conuertitur. xliij. q. i. non est.

De propter malos boni non sunt deserendi. vij. q. i. aduersitas.

De ideo propter bonos mali non sunt deserendi quod propter paleam arca non est relinquenda nec propter pisces malos retia non sunt rumpenda nec propter edos in sine segregatos grex domini est deleendus. xliij. q. i. quisquis.

De malo culpe habes vbi agitur de peccato.

Manna **De manna fuit figura corporis christi: quod sicut illud elementum celeste equaliter singuli colligebant; sic celestem gratiam postmodum secutus am equaliter omnibus diuidi prefigurabat. de conse. di. iij. nec quequam.**

De sicut portio est lux que umbra: veritas que figura; sic corpus christi dignus est manna de celo. de conse. di. ij. reuera.

De manna fuit de celo; corporis christi super celum. de conse. di. ij. reuera.

De manna fuit corruptionis obnoxium si in alterius diem seruabat; istud enim est ab omni corruptione manens in eternum. de conse. di. ij. reuera.

Manumissio **De manumissio dicitur quando hi qui nati sunt sub iugo seruitutis manumittentis beneficio libertati redduntur. xliij. q. iij. cum redemptor.**

De manumissio per episcopum sic debet fieri vt semper manumissi patrocini ecclesie recognoscant. xliij. q. ij. epus qui mancipium.

De successor episcopi predecessoris sui manumissionem non debet infringere. xliij. q. ij. si quos.

De manumissus de collegio non tenetur ad reuerentiam singulis de collegio sed vniuersitati imo singulos potest in ius vocare. xliij. q. ij. epus qui. si vero.

De hac materia habes vbi agitur de libertate et de libertis.

Manus impositio **De manus impositio habes vbi agitur de impositione.**

Marcus **De marcus euangelista discipulus beati petri alexandri nam fundauit et erexit ecclesiam. xliij. q. i. cum beatus.**

De marcus. xliij. dist. sacrosancta. xliij. dist. legimus post medium.

Margarita **De margarita ante portuos mittit que indignis verbus dei proponitur. xi. q. iij. nolite recedere. r. c. se.**

De margarite ante porcos et canes mittitur quando

detractoribus & imbutis ecclesiastica sacramenta
comittitur. xliij. di. i. madatis. de pe. dist. i. nō
nulli. §. item bis.

Maria. Maria mere vouit uirginitatē
perperuam nisi deus aliter reuelat
rec. xxvij. q. ij. §. i. post medium.

Q. maria desponsata Ioseph; s; nūq; ab eo cognita.
xij. q. ij. quod autem circa fi.

Q. id desponsata fuit Ioseph ut uirginitas eius diabo
lo occultetur & uirginitate sua salteret p̄cipi p̄ mā
di. xxvij. q. ij. iuenta. & xxii. q. ii. c. i.

Q. maria uirgo cōcepit & uirgo peperit. xxvij. q. i.
nuptiarum. ante fi.

Q. maria genuit deum & hoīem: nō tātum hoīem si
cut dixit Nestorius q; aliam personā fecit car
nis: aliam diuinitatis. xvi. di. vi. §. i. circa me.

Q. tempore passionis maria cōmendata fuit Joan
ni. xxvij. q. ii. quod autem. §. seq.

Q. maria & ioseph in uirginitate uterq; permansit
xxvij. q. ii. §. i.

Martyrium. Martyrius p̄ chri
sto nō a nobis sed ab
aliis lib̄ter debemus suscipere. xxiii. q. v. nō est
nostrus. q. viii. cōuenior. circa p̄cipiū

Q. nulli i persecutionibus licet p̄p̄ia iteriri: nā ni
si ubi castitas piclitarē. xxiii. q. v. nō est nostrū.

Q. nō computatur i numero martyrum qui seipos
qualicūq; inrēione uolūtariē iterimur. xxiii. q. v
dixisti. & c. placuit.

Q. nō pena sed causa facit martyrem. de cōse. dist.
iiii. baptisimi. Exemplū ibi de latrone.

Q. quā nūq; uehemēs & magnū martyriū nō va
let sine charitate. de pe. di. ii. euidēter.

Q. effectus martyrii pro noīe iesu susceptus implet
uicē baptisimi. d. cōse. di. iiii. baptisimi. & c. cathe
cuminus.

Q. qui pro noīe xpi martyrizatur absq; dubio uitam
eternā cōsequitur. xv. q. i. merito. §. firmi. sime.

Q. i seruis xpi etiam si affectus martyrii ad effectū
nō deducatur: ipsa sola uolūtas coronatur. de pe.
di. i. nūquid caym.

Matrimonium. Matrimoni
um ē duplex: v; s;
spūale & carnale. xxvij. q. ij. cum societas.

Q. matrimonium carnale est uiri mulierisq; coniūc
tio indiuiduam uite consuetudinem retinens. xx.
vij. q. ij. §. i.

Q. hoc matrimonium fuit primo in paradiso insti
tutum. xxxij. q. ij. sicut. §. i. & seq.

Q. fuit institutum ante peccatum in humani gene
ris propagacionem: post peccatum infirmitatis
remedium. xxvij. q. ij. quicquid.

Q. matrimonium est bonum & sine peccato exercet
q̄d dei p̄cepto perficit. xxvi. di. de: nde. in fi.

Q. consensus in carnalem copulam facit matrimo
nium. xxvij. q. ij. §. i. & v. c. se.

Q. matrimonioz aliud est legitimus & non ratum.
aliud ratum & non legitimus. aliud legitimum &

ratum. xxvij. q. i. si quis iudaice. §. seq.

Legitimum matrimonium ē q̄d legali constitūtionē uel
p̄uincie moribus contrahitur: hoc est apud in
fideles s; non sit ratū q; soluit quando placet. xx.
vij. q. i. si quis iudaice. §. se.

Ratum matrimonium apud fideles est quādo sine so
lemnitate solo affectu contrahitur quozum mari
monium semel inituz ulterius solui non potest.
xxvij. q. i. si quis iudaice. §. seq.

Legitimum & ratum est q̄n vxor a parentibus tradit
a sponso dotor: a sacerdote benedicatur & mu
tuo consensu perficitur. xxvij. q. i. si quis. §. seq. i
fi. xxx. q. v. per totum. vsq; ad. c. nullum.

Q. triplex est bonuz matrimonij. fides. proles. & sa
cramentū. xxvij. q. ij. omne. xxvij. q. ij. sicut. in fi.

Hoc triplex bonū fuit in parentibus xpi: proles fuit
ipse xpus: fides q; nullū adulteriū: sacramentuz
q; nullū diuortium. xxvij. q. ij. omne.

Q. prima causa matrimonij d; esse intentio prolis.
xxvij. q. ij. p̄udo.

Item alia causa uicatio fornicationis. xxvij. q. ij; si
cut. §. seq. & c. quicquid.

Q. propter intentionē prolis coitus excusatur pp̄
bonuz matrimonij. xxvij. q. v. solet queri.

Q. in matrimonio dū contrahitur uel exercet non
conferuntur gratia: & propter hoc in ipsius contrac
tu p̄cicia interueniunt. xxvij. q. ij. cōnubia.

Q. ipse deus est defensor: & custos matrimonij. xx.
ii. q. iiii. nemo. in fi.

Q. dānans matrimonium anathematizatur. xxx. di.
si qua mulier. & duo. c. seq. & c. si quis nuprias.

Q. secunde nuptie desuadentur. xxxi. q. i. de bis. &
dno. c. se. seq.

Q. secunde tertie & ultime nuptie non condēnatur.
xxx. q. i. aperiant.

Q. secunde nuptie nō debēt b̄ndici. xxxi. q. i. de bis;

Q. oliz licet sacerdotibus in matrimonio ante con
tracto stare sicut & modo apud grecos stant: & si
lii coz reputant legitimi. lvi. di. cenomacēse.

Q. ordinariis in matrimonio contracto non licet
nec apud grecos licet secūdas nuprias facere: pro
ter notam bigamie. xxxiii. di. si quis post.

Q. puellā que per uerba de presenti alteri contractit
alter ducere non potest. xxvij. q. vlti. c. vltimo.

Q. modus contrahendi matrimonij ponitur. xxx.
q. v. aliter

Q. multa sunt que in contractū matrimonij sunt at
tendenda. xxx. q. vlti. aliter. & c. qualis. & c. se.

Q. ueluz & anuluz & alia que exhibentur duz semi
ne maritantur: singula specialē habent significa
tiones. xxx. q. v. femine.

Q. sine dote si potest haberi nō debet contrahi ma
trimonij. xxx. q. v. nulluz sine dote.

Q. clādestine non debent matrimonia contrahi & li
cet in foro conscientie ligent: in iudicio tamen ec
clesie pro infectis habentur. xxx. q. v. per totum.

Q. matrimonij non potest contrahi ad tempus.
xxx. q. ii. solet queri. & c. seq.

Q a septuagesima vsqz ad octauam pasce tribus
 ebdomadis ante festum Joannis bapriste, et ab
 aduentu domini matrimonia non debent contra
 bi. xxxij. q. iij. non oportet.
Q in matrimonio constituti certis temporibus de
 bent a coitu abstinere. videlicet tempore coionis
 xxxij. q. iij. c. i.
Item in die natiuitatis xpi et in alijs festiuis diebus
 xxxij. q. iij. quortensibus.
Item in tempore ieiuniorum. xxxij. q. iij. si causa, et
 duo. c. se.
Item tempore conceptus et ablationis pueri. v. di. ad
 eius vero concubium.
Item tempore menstruoꝝ. ibidem.
Q tamen abstinencia non dicitur fieri ab vno sine alte
 rius consensu. xxxij. q. iij. apostolus. et c. se.
Quor sunt que impediunt et non impediunt matrio
 nium contrahendum.
Q matrimonium contrahendum impeditur per er
 rorem personę; vt si putatur esse virgilius et e pla
 to. xxxij. q. i. §. i.
Item per errorem conditionis: vt quando putatur es
 se liber et est seruus. xxxij. q. i. §. i.
Item per iustitiam publice honestatis. xxxij. q. ij. q.
 desponsatam. xxxij. q. iij. porro.
Q non debet contrahi cum heretica et infideli per
 sona. xxxij. q. i. caue. et duo. c. seq.
Item nec cum consanguinea. iij. q. iij. consanguineo
 rum. xxxij. q. i. c. i. §. bis ita.
Item nec cum affine. xxxij. q. ij. qui desponsatam in
 si. et xxxij. q. iij. nullum. et c. equaliter. et pluribus. c.
 sequentibus.
Item nec cum moniali. xxxij. q. i. bi ergo. et duo. c. se.
 xxxij. q. ij. raptoris.
Item nec cum diaconissa. xxxij. q. i. diaconissam.
Item nec cum religionem professis vel sacris ordinibus
 constitutis. xxxij. q. i. lex. xxxij. di. presbyteris.
Item nec cum furiosis et dementibus nisi habeant lu
 cidam interualla; vel nisi furiosus vel furiosa corra
 xerit; tales enim non sunt separandi. xxxij. q. vlti
 ma. neg furiosus.
Q furia post contractum matrimonium veniens non
 soluit matrimonium. xxxij. q. vlti. bi qui.
Q vno coniuge viuo quatuordecim tempore absente alter
 contrahere non potest. xxxij. q. vlti. si quis necessitate.
Q si credens mortuum contrahit non adulterat sed
 reduncem tenetur recipere. xxxij. q. i. c. i.
Q dubitans mortuum si contraxit: sed non debeat co
 trahere: debet tamen debitum reddere quousque cer
 tificat. xxxij. q. i. c. i.
Q si non credens mortuum et tamen est mortuus si
 contrahit non separatur: sed penitentia tanquam per adul
 terio imponitur. arguitur. xxxij. q. ii. boies.
Q si post duosque fidelium coniunctionem in aliquo
 ipsoꝝ heresis supuenerit: alter pro hoc non pore
 rit copulari. xxxij. q. ii. c. vltimo. et §. vltimo.
Q separatus ob fornicationem viuente reliquo non
 potest cum altera copulari. xxxij. q. vii. c. i. et octo

c. se. et c. bi vero.
Q nemo cogendus est ad matrimonium: et coactus se
 paratur. xxxij. q. ii. si verum. et c. se. xxxij. q. ii. c. vi.
Q presbyter uxorem ducens ab ordine debet depo
 neri. di. presbyter.
Q nec latini nec greci in sacris ordinibus possunt
 contrahere: sed volentes greci uxores habere in
 minoribus constituti contrahunt. et sic in matri
 monio ulterius promouentur. xxxij. di. nicena.
Q ducens in uxorem quam prius habuit concubinam
 et virginem non videtur posse promoueri. xxxij. di. ma
 ritum. et xxxij. di. percipimus. et xxxij. q. v. qualis
Q vxor promoti ad sacros ordines ipsa consentiens
 te non potest etiam ipso mortuo matrimonium co
 trahere. xxxij. di. q. sunt.
Q error fortune vt cum putatur diues pauper est:
 non impedit matrimonium. xxxij. q. i. §. i.
Item nec error qualitatis: vt cum putatur quis bo
 nus qui malus est. xxxij. q. i. §. i.
Q post penitentiam cum illa potest contrahere quaz
 prius polluit per adulterium nisi in morte viri ma
 chinatio vel fides aduere data fuerit cum effectu.
 xxxij. q. i. c. i. et c. denique. et quatuor. c. se.
Q fidelis dimissus ab infideli non baptizato non i
 peditur contrahere cum alio. xxxij. q. ii. c. vlti.
Q cum filie matris spiritualis potest contrahi matrio
 nium: et pater cum filia carnali filii spiritualis: sed
 filius cum filia patris sui non potest: quia cognatio
 spiritualis descendit a patre in filium: non ascen
 dit a filio in patrem. xxxij. q. iii. c. vltimo.
Q filii possunt contrahere cum filiabus copatrum ex
 cepta illa mediante qua contrahitur cognatio spi
 ritualis. xxxij. q. iii. super his quibus.
Q pro incestu efficitur quod indignum ad matrimonium con
 trahendum sed post penitentiam potest cum talibus despe
 sari. xxxij. q. vii. quedam. et v. c. seq. xxxij. q. ii. si
 quis cum duabus. et c. se.
Q uxoricida sine dispensatione non potest contrahere.
 xxxij. q. ii. interfectores. c. admonere. c. si quis. et c. se.
Q dispensatur in matrimonio circa gradus cano
 nicos prohibitos. xxxij. q. iii. quedam lex. et c. seq. et
 q. viii. de gradibus.
Q de consanguinitate gradus distinguuntur. xxxij.
 q. v. per totum.
Q gradus affinitatis exprimitur. xxxij. q. v. porro.
 De statu coniugum in matrimonio.
Q prima nocte coniuges debent abstinere propter
 reuerentiam sacerdotalis benedictionis. xxxij. dis
 sponsus. xxxij. q. v. sponsus.
Q coniuges non debent se libidinose diligere. xxxij.
 q. iiii. origo.
Q cum commiscetur quis in matrimonio causa pro
 lis procreande non est peccatum. xxxij. dist. vnus
 §. alias. ante finem.
Item causa reddendi debitum non est peccatum. xxxij.
 q. ii. si tu.
Item causa fornicationis vitade: et est veniale pec
 catum. xxxij. q. ii. quicquid. xxxij. q. ii. in adole
 b:

fecundia. r. q. iiii. vir cum propria.
 Item cum causa libidinis explende tanq̄ cum adul-
 tera vel meretrice est peccatū mortale. xxxii. q. iiii
 origo. r. c. liberosum. alleuatur tamē p̄nia pp̄ bo-
 num matrimonij. xxxij. q. vii. adulteri).
 Abstinentia imputat ad peccatū; si p̄pter hoc al-
 ter coniugum i peccatū labitur. xxxij. q. ij. si tu.
 vxor marito leproso vel quocūq; modo debilita-
 to vel deformato reddere debitum tenetur. xxxij.
 q. v. horrendus. r. c. seq.
 vnus sine alterius voluntate continentiam vo-
 uere non potest. xxxij. q. v. c. i. r. v. c. seq.
 nec potest religionem ingredi nisi p̄pter fornicā-
 tionem vnus ab altero per suam ep̄i sit separatus
 xxxij. q. ij. sunt qui. r. vii. c. se.
 consentiens vouenti r̄ non vouēs non potest cū
 altera contrahere nisi post mortem vouentis. xx.
 vij. q. ij. si quis coniugatus. xxxij. q. v. quod deo.
 r. c. sequenti.
 ante copulam carnalez vterq; coniuguz licet in-
 trare religionem altero inuito. xxxij. q. ij. scripsit
 nobis. s. ecce. r. c. seq.
 an dormiens casu sorore vxoris sue potest redde-
 re debitum. xxxij. q. ij. qui dormierit.
 vxorati non debet in ecclē sia r̄ precipue circa al-
 tare deseruire. xxxij. q. ij. multorum.
 in veteri lege vxore sterili permāte licite ex an-
 cillis liberos procreabant. xxxij. q. iij. s. i. r. tribus
 c. sequentibus.
 neuter coniugum potest alteri crimen obijcere q̄
 do vtrūq; crimen cōstringit. xxxij. q. ij. in lectuz
 De diuortio.
 diuertū matrimonij sine consensu ep̄isopi nō
 debet fieri. xxxij. q. ij. si vir.
 ante cause cognitionez spoliatus vel spoliata pri-
 mo d̄z restitui. xxxij. q. ij. historia. r. duo. c. seq.
 matrimonij inter fratres spūales vel adoptiuos
 redimitur. xxx. q. iij. c. i. r. quattuor. c. seq.
 Itē cū matre vel spūali filia simile. xxx. q. i. de eo.
 diuortium factum propter maleficiuz si cessat re-
 stituitur. xxxij. q. i. si perfortiarias.
 affinitas remanet licet ille mouatur per quē con-
 tracta est. xxx. q. r. s. i. c. i.
 ante diuortium consanguinei vel propinqui des-
 bent citari r̄ testificari de matrimonio vel senes
 antiqui quibus nota potest esse consanguinitas.
 xxx. q. vi. c. i. r. duo. c. se.
 forma iuramenti ponitur. xxx. q. vi. de paren-
 tela. r. tribus. c. seq.
 Item forma iuramenti separationis p̄pter consan-
 guinitatem. vel affinitatem. xxx. q. vi. ab isto.
 Item forma iuramenti illius qui recipit dimissionem.
 xxx. q. vi. c. vltimo.
 matrimonij non dirimitur per totum simplex
 antecedens. xxxvii. di. c. i. r. duo. c. se.
 Item nec propter compaternitates vel cōmaternita-
 tem superuenientē. xxx. q. i. nosse. r. quattuor. c. se
 Item nec propter seruitutem dominis debitam. xx

ix. q. vltima. c. vltimo.
 qui sciēter contraxit cum persona seruillis con-
 ditionis ab ipsa diuortari non potest. xxx. q. ij.
 si quis liber.
 cum vterq; coniugum seruillis conditionis ma-
 trimoniū contrahit non separatur. xxx. q. vlt. c. vl.
 non separatur ab vxore qui ignoranter cogno-
 uit vxoris sororem. xxxij. q. vii. qui dormierit.
 extraordinaria pollutio q̄nis sit criminosa non
 separat matrimonij. xxx. q. iij. extraordinaria.
 siue pp̄ adulteriū siue pp̄ aliud inter cōiuges fiat
 diuortij. non pp̄ hoc rumpitur matrimonij. xxx
 ij. q. vii. interueniente. r. vi. c. seq. xxxij. q. v. qd̄ dō
 De hac materia habes vbi agitur de diuortio.
 matrimonij spūale est coniunctio xpi r̄ ecclēie.
 xxxvii. q. ii. cum societas.
 matrimonij per carnalem copulā nō p̄fectū: nō
 ē sacramentū xpi r̄ ecclēie. xxxvii. q. ii. cū societas.
 Item spūale matrimonij contrahitur inter prelatū
 ecclēie r̄ eius ecclēiam. vii. q. i. sicut vir.
 Itē spūale matrimonij ē inter xpm r̄ spūalem
 animā. xxxvii. q. i. que christo. r. c. nuptiarum.
Mechia. Mechia est duplex: videlz
 spūalis r̄ carnalis. xxxviii. q. i.
 non solum.
 mechatio spūalis est idola vel idolis sacrificare
 xxxviii. q. non solum.
 mechatio est omnis illicitus cōcubitus vt illozū
 mechoz nō legitimus vsus. xxxii. q. iiii. meretricis
 in si.
 stricte sumi mechia non nisi pro a dalterio poni-
 tur. xxxii. q. iiii. meretricis.
 Itē ponitur pro consensu peccati: quia qui viderit
 mulierem ad concupiscendū eā iam mechatus est
 eam in corde suo. xxxii. q. vii. non solum.
 mechus dicitur qui dimissa vxore ob causas for-
 nicationis aliam duxit. xxxij. q. vii. quē admodū.
Medicina. Medicina est duplex. s.
 corporalis r̄ spūalis. xi. r. di-
 stinc. necesse.
 medicorum consilia diuine conditioni sunt con-
 traria q; nec ieiunare nec flere nec cōsimilia sinit
 de cōse. di. v. cōtraria.
 medico corporali salarium nō est negādum. xiii.
 q. v. nō sane.
 nec clerici nec religiosi pro medicina manera de-
 bent accipere. xxxiii. di. bis igitur.
 medicina spūalis est penitētia. l. di. vt cōstituere
 tur. xxxiii. q. i. si per fortiarias.
 Itē medicina spūalis est omnia ecclēsiastica sa-
 cramenta. de pe. dis. i. in actione de conse. dis. ii.
 si quotiēscūq;. xxxiii. di. bis igitur.
 Item medicina spūalis est misericordie opera
 de pe. dis. i. medicina.
 christus est spūalis medicus; qui paratus ē cen-
 cies curare si toriens homo per peccatum infir-
 matus eum requirit. de pe. dis. iiii. s. item q; post-
 nam propheta.

Item prelati sunt spirituales medici qui dāt subditis correctionis medicinam. lxxvi. dist. inferioribus r. c. se. v. q. v. non vos. xlv. dist. recedere. xxij. q. iij. quid faciet.

Magis prelati occidit q̄ curat qui nec pro peccatis suis penitentiam agit; nec alios de peccato reprehendit. l. di. ab sit.

Sicut medicus peritas non vno collirio omnium oculos curat; sic prelati vel predicator: diuersorum hominum vulneribus diuersis doctrinis medet. xxix. di. necesse.

Memoria. Memoria vltionis diuine ne preterite in peccatores terrorem futurum incutere debet ne cofimilia attemptet. vij. q. i. deniq.

Quibusdam in memoriā excessus signa relinquunt. x. q. iij. mandamus. de conse. di. ij. r. dixit.

ideo quibusdam occasio peccati preteriti vel ploci mutatione vlt alr ē sntrabēda ne culpa ad memoriaz replicata icalēcat. xv. q. i. malier. lxxi. di. v3

Nullū inuenit delictorū tale reme dūz sicut eorū cōtinua memoria. d. pe. di. iij. s. indas penituit.

Mendacium. Mendacium est falsitas vocis significatio cum voluntate fallendi. xxij. q. ij. beatus. s. alle.

Octo sunt genera mendaciorum; quorū q: primū grauius ē; tanto minus quisq; mentiendo peccat quāto a primo recedit. xxij. q. ij. primū.

Prīmū genus mendaciū est in doctrina fidei cuius intentione subuertendi. ibidem. Secundū est qd̄ prodest nulli r̄ obest alicui; r̄ est mendaciū dēractionis falsi testis in causa criminali.

Tertium est qd̄ prodest vni r̄ obest alteri; r̄ est mendacium in causa pecuniaria. ibidem.

Quartum est qd̄ solum mentiendi fallendiq; libidine sit. ibidem.

Quintum est qd̄ sit placendi cupi ditate de suauī colloquio; quod est adulariorum. ibidem.

Sextū est qd̄ nulli obest r̄ prodest alicui; vt cū quis se nescire pecuniam alterius quam scit iniuste tollendam. ibidem.

Septimū est qd̄ nulli prodest r̄ obest alicui; vt cum quis vult hominem prode ad mortem. ibidem.

Octauū quod nulli obest r̄ prodest ad hoc vt castitas conseruetur. ibidem.

Prīmū genus dicitur perniciosum; ad quod nulla conditio debet quis adduci. ibidem.

Quodlibet aliorū ē vel perniciosū vel officiosū vel iocosū mendaciū que post primū minores h3 magis r̄ minus culpam habet. xxij. q. ij. ne quis. r. c. qd̄ ait. r. c. si quelibet. ij. di. si ad scripturas.

Mendacium ē graue peccatū q: os qd̄ mentitur occidit animam. xxij. q. ij. nec artificioso.

Omne mendaciū cauendū est maxime perfectis. xxij. q. ij. nequis. c. omne. c. si quis per verus testā mentum. r. q. v. caute fratres.

Perfectus pro nullius vita seruanda debet mentiri. xxij. q. ij. ne quis.

Nullus dūcendus est ad salutem mendacio opitulante. xxij. q. ij. primū. in fi.

Abraam dicendo vxores sororē suaz esse; r̄ iacob dicendo se primogenitū excusantur de mendacio. xxij. q. ij. queritur. r. s. proximo.

Mendax est qui simulat se meliōrē esse q̄ sit. xxij. q. v. crimen.

Mendacius est ep̄n3 vel sacerdotē vel religiosū se profiteri r̄ contraria sua ordinē operari. xxij. q. v. caute fratres.

Nemo causa humilitatis debet mentiri; quia si non erat peccator; ex hoc incurrit quod vitabat. xxij. q. si non ira

Ille mentitur qui putans falsū dicit verum vel econuerso. xxij. q. ij. boies. r. c. se.

Non ois falsus dicens mentitur. xxij. q. ij. bis autem. r. c. beatus. r. c. si quelibet. s. abraam;

facere contra promissū non est semper mentiri. xxij. q. ij. beatus paulus. r. c. ne quis. in fi.

aliquid iocosū mendaciū non videt esse graue peccatū. Exēplū de Joseph. xxij. q. ij. quod ait.

Mendacius precipue in mercatoribus est q: mercator sine mendacio r̄ periurio esse non pōt. dist. lxxvij. eiciens. r. c. se.

qui veritatē celant r̄ mendaciū dicunt equaliter peccant q: illa prodesse non vult r̄ iste nocere desiderat. xi. q. iij. quisquis.

Mendaciū etiā in presenti inuenitur grauius punitum. xij. q. i. dilectissimis. post me. Exēplū ibidem de anania r̄ saria.

Mendax debet carere ipetratis r̄ quibus scripta diriguntur sunt puniti si precū mendacia nō arguunt. xxv. q. vlti. dicenti.

circa ipetrationē rescriptoꝝ contingit mentiri tripliciter. xxv. q. vlti. r̄ si legibus.

De hac materia habes vbi agitur de iuramento. **Mendicitas.** Mendicitas clericorū est ignominia e

piscoporū. xciiij. di. diaconi.

intrañz excreuit auaritia episcopoz vt oia occupantes cogant clericos egētes medicare. ibidē

illi qui aliter habere possunt grauius peccant si mendicant q: vnde pauper victurus erat accipiūt i. q. ij. pastor.

elemosina panis egētiū est; r̄ qui defraudat eū bō sanguinis ē. xiiij. q. v. c. imolans.

Mensa. Mensa clericorū non d3 abutere dare fabularū relatione; s3 sacre scripture locutione. xliij. di. pro reuerentia.

De hac materia habes vbi agitur de cibo.

Menstruum. Menstrua mulieris sunt ex naturali supfluitate sanguinis r̄ id culpa carēt. v. di. ad eius.

menstrua patienti nō debet ecclesie introitus de negari. v. di. ad eius.

si mulier menstrua patiens xpi vestimentum laudabiliter terigit; r̄ ecclesiam laudabiliter intrare poterit. ibidē.

¶ vbi paterfamilias largus ē minister non debet esse tenax. xxvi. q. vii. alligat in fine.

De ministris ecclesie habes vbi agit de clericis et vbi agit de ordinibus.

Miraculum. ¶ miraculū ē omnis spē et facultatē consistens admirātis. sic iuit maris rubri: et iordanis fluij diuisio. et alia plura q̄ ponū ē de conse. di. ij. reuera. circa medium.

¶ miracula facere est speciale donum spiritus sancti. de pe. dif. ij. si quis semel. §. quozumdam.

¶ quā tumcunq̄ sunt aliqui sancti miracula facere non possunt quādo volunt: nisi quando speciali dono volū spiritus sancti perfunditur. de pe. di. ij. si quis semel. §. querendum.

¶ miracula sanctorum sunt admiranda non in exemplum nostre actionis trahēda. ij. q. vii. nos si post medium.

¶ quidam habent prophetie spiritum: qui nō habent vite meritum. i. q. i. prophetauit. Exēpluz ibi de saul.

¶ multi faciunt miracula extra charitatem constituti que in charitate positi facere non possunt. i. q. i. tenemus.

¶ magi et demones nō faciūt miracula. sed miracula quia non sunt supra naturam: sed sunt hominibus insolita. xxvi. q. iij. sciēcum.

De hac materia habes supra vbi agit de diuinationibus et vbi agit de magis.

Missā. ¶ missa proprie dicit eucharistie cōsecratio et cōsecratio reliqua omnia q̄ sacerdos vel choruz canit gratiarū actiōes sūt vel certe obsecrationes. de conse. dif. ij. vtrū.

¶ Iacobus apostolus frater domini: et Basilius clarianus tradiderūt modum missam celebrādi de conse. dif. i. Iacobus.

¶ Qui tñ modus nec alius in decreto p ordinem habetur sed tamē ego plura. q̄ in missa officio exercētur pprijs capitulis assignant. vt infra patebit.

¶ missa sine sacratis velibus nō debet cātari. de conse. dif. i. vestimēta.

¶ nullus debet missam sine stolla et manipulo cātare. xxij. dif. ecclesiastica.

¶ in solēni missa ministri et precipue diaconus: et subdiaconus debet haberi. de conse. dif. i. eps do et duo. c. se.

¶ i primitiua ecclesia i principio missa psalmi legēbantur. sed post psalmi icātum sunt: conuersi vii introitus missa et gradualia et offertoria et cōio que cātatur. penē oia de psalmis sunt sumpta. xij. dif. cātates. §. ab officio. et. c. i. sancta in fine.

¶ ille versiculus gloria patri quem Damasus papa ad preces hieronymi instituit post psalmos repetēdum qui cātatur post introitum ponitur. de cōf. dif. i. de hymnis.

¶ kyrieleiso et pater nōr ponit. xj. q. iij. cū alijs. ¶ gloria et excelsis et alleluja: qui duo hymni ab

angelis sunt cātati: et a nobis i solemnitatibus sunt decantandi ponuntur. de cōf. d. f. i. de hymnis. et. c. bñ. duo.

¶ hii duo hymni a septuagesima quādo lapsus p̄ mi hominis recitatur intermittuntur. vsq̄ ad pascha quando christus resurgēs ex mortuis: tristitiam i gaudium vertēs. alla nobis reddidit. de cōf. dif. j. bñ. duo.

¶ eps i missa ante collectam vt ostēdat se vicariū xpi sicut xps apostolos. sic salutat populus vicēs pat̄ vobis. ij. q. vii. nō omnes.

¶ Item vt ostēdat se de numero aliorū sacerdotum dicat dñs vobiscū qd̄ ponit. de cōf. dif. i. b. quoq̄.

¶ de orationibus siue collectis dicendis habes. d. cōf. dif. i. de hymnis in fine.

¶ post orationes respōdendum est amen habes. xxvij. dif. sedulo.

¶ epistola et euāgelium legēda sunt in missa habes de conse. dif. omnes fideles.

De offertorio quod debet fieri i missa habes. de cōf. dif. i. christianus.

¶ post offertur in calice vinum et aqua a sacerdote de conse. dif. ij. sacramēto. De qua materia habes vbi agit de eucharistia.

¶ ante prefatiōem sursum corda dicere monemur et tūc precipue mētem ad dominum dirigere debemus. de conse. dif. j. quādo autē.

De prefatione que postea primo sequitur habes. de conse. di. i. inuenimus.

¶ par dñs vari are cōionē habes. d. p̄ se di. ij. pacē

¶ post missā fr̄n est episcopus sacerdos q̄ cātari dare debet benedictionē de conse. di. i. missas.

¶ in missa siue viuū siue mortuū: populo possunt recommandari. sed in canone missa: vbi solo deo loquimur qui omnium nomina nouit tacitis nominibus sub generali cōmēdatione orare debemus de conse. di. i. virum: et. c. de nominibus.

¶ nisi in sacris locis: vel vbi eps permiserit missa debet celebrari. de conse. di. j. missarum.

¶ sub vino super tabula cōsecrata lapidea potest missa cantari. de conse. di. j. concedimus.

¶ episcopus ne monachos in officio impediāt. nō debet in monasterio suo solēniter celebrare. xvij. q. ij. luminoso.

¶ non solum episcopus s̄ etiam populus diebus dominicis et solemnibus ab ecclesia sua non debet se subtrahere. de conse. dif. ij. eps et. c. se

¶ super altari in quo episcopus cantauit eo die. non debet presbyter celebrare. de. cōf. di. ij. cap. vitimo.

¶ in natiuitate domini quādo tres missa celebrant de prima missa in profunda nocte solēniter est celebrāda. de conse. di. j. nocte.

¶ in quadragesima: non debet quis manducare: nisi audita prius missa et vesperis officijs. de conse. dif. j. solent.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

¶ pp popli deuotionē: missa pōt i auroza cātari. q. cōf. dif. i. solēt plures. §. prima quoq̄: et. c. se.

post clericorum ordinationes in ieiunijs quatuor
 temporibus post meridiem missa debet cantari et precipue
 in sabbato sancto, quia tunc versus noctem debet
 cantari, de conse. dis. i. soler. §. in ieiunijs.
 nemo presbiter missas cantare debet, vij. q. i. nihil.
 qui pro pecunijs vel hominum complacitis vna
 vel plures missas celebrat eternam sibi damna-
 tionem comparat, de conse. dis. i. sufficit.
 excepta naturitate christi vnam missam canta-
 re sufficit sacerdoti, ibidem.
 valde felix est qui vnam missam digne potest ce-
 lebrare, ibidem.
 in dominicis et festiuis diebus laici missas vsq;
 ad finem debent audire, de conse. dis. i. missas; et
 duobus, c. se. r. c. et hoc.
 episcopus soleniter celebrando semper debet habere
 testes, de conse. di. i. episcopus deo; r. c. iubemus.
 presbyter nisi duobus ad minus presentibus missam
 non debet celebrare vt cooperat sibi dicere dominus vo-
 bis cum; et orate pro me, de conse. dis. i. hoc quoq;
 sacerdos propter curas varios sine adiutoribus possit
 curas sustinere non possit missam cantare, vij. q. i. illud.
 presbyter qui missam incipit nisi firmitas sperdat
 debet ea finire, de conse. dis. i. nullus episcopus.
 si presbyter propter casualem infirmitatem missam
 inceptam finire non poterit; alter vbi dimisit
 perficiam, vij. q. i. nihil.
 laborans morbo caduco vel consimili missam non
 debet cantare, vij. q. ij. in litteris.
 presbyter nunquam missam cantet nisi communicet
 de conse. dis. ij. relatum r. c. se.
 presbyter in missa de mortali peccato habens
 conscientiam cum contritione et proposito confi-
 tendi potest communicare, de conse. dis. ij. quotidie.
 missa mali sacerdotis vel infamati non est respu-
 enda nisi sit sententia condemnatus, xv. q. vij. c.
 vlti., xxiij. dis. nullus; r. c. se.
 De hac materia habes vbi agit de celebrando et sacerdo.
Misericordia. Misericordia est
 pulchritudo et pre-
 cta forma virtutum, lxxvi. dis. in singulis.
 duplex est misericordia v. diuina et humana.
 multiplex est misericordia dei que lapsis homini-
 bus subuenit de pe. dis. i. serpens.
 misericordie dei nec mensuras ponere possumus
 nec tempora diffinire apud que nullas patitur mo-
 ras venie conuersio, de pe. dis. i. serpens ante fi-
 deus ex misericordia expectat peccatores vt co-
 uertant, xxiij. dis. diaconi sunt ante finem.
 deus qui misericors est; et iustus sicut conseruat
 misericordiam in iustitia; ita iustitia in misericor-
 dia, de pe. dis. i. taciturnitas, §. deus enim.
 assidue peccare volentium non miseretur deus, xc
 iij. dis. dyaconi sunt in fi. de pe. dis. i. deus qui
 §. potest etiam, r. vij. q. circa fi.
 misericordia ad proximum est duplex videlicet
 corporalis et spiritalis, xlv. dis. tria.
 spiritalis est triplex videlicet offensas vel iniuri-

as dimittere, xlv. dis. tria; r. l. dis. consideranda.
 Item delinquentes corrigere, xlv. dis. ita.
 Item bona docere et iura consulere, xlv. di. disciplina.
 corporalis misericordia consistit in sepre operibus
 misericordie que in hoc versu continentur.
 Tisito poro cibo redimo rego colligo condo.
 Quorum plura et hinc ponunt, lxxvi. dis. non satis.
 De modo habendi vel exhibendi predicta officia
 misericordie.
 misericordia spiritalis ad primum debet esse iu-
 sta et corrigenda, vt scilicet non desit vniu ansterilita-
 tis nec olei pietatis, xlv. dis. disciplina.
 Item discreta in docendo vel consulendo ne erudiendi
 in errorem deducantur, xliij. dis. sit rector.
 Item debet esse prompta offensas relaxando maxime
 quando penitentem offendentes, xxiij. q. iij. nemo
 potest, §. proximo.
 misericordia corporalis debet esse iuxta in exhi-
 bendo quia debet esse de proprio non de alieno, i.
 q. i. non est, r. xiiij. q. v. per totum.
 debet esse discreta in subueniendo quod vni oia non sunt
 danda, lxxvi. dis. non satis, §. item dominus.
 Item ordinata in distribuendo quia primo danda
 est propinquis et post alijs, lxxvi. dis. est etiam r. c.
 in singulis, in fine excepta, necessitate, tunc potest
 dandum est iustis quod peccatoribus, lxxvi. di. fratre
 nostrum, §. in ipsa.
 De hac materia habes vbi agitur de ecclesia.
 misericordie officia omnibus sunt precepta, lxxvi
 vi. dis. in singulis.
 qui negant misericordiam faciendam ipsius christi
 qui est misericordia negant, vij. q. i. omnis.
 misericordia maior est omnibus volocantoma-
 tibus, dis. l. ponderet, in fine.
 melius est in causis pretendere misericordiam; quam
 inclementiam, lxxvi. dis. non satis, §. compati-
 mur, xxi. q. vltima alligat.
 sententia que misericordia verat est effugienda
 l. dis. ponderet in fine, i. q. vj. exigat.
 capto hosti debere misericordiam nisi maior tur-
 batio timeatur, xxiij. q. i. noli.
 crudelis est misericordia parcere vni in disci-
 mine multorum, xlv. di. sed illud.
 non est misericors qui parit vitijs vt non cor-
 bet delinquentes, xxiij. q. v. qui vitijs.
Ministerium. Ministerium dicitur
 quod secretum et recordi-
 tam huius dispensationem, i. q. i. multi circa medium.
 ecclesiastica sive diuina sacramenta proprie di-
 cuntur ministeria, i. q. i. multi ante medium.
 dignus et non intelligendus secreta ministeria
 non sunt dicenda, xliij. di. §. vlti. r. c. i. mandatis.
Moyses. Moyses que congregauit omnem
 deli anima omni multitudo sensuum et cogitationum
 ad meditandum de deo intra sacrarium cordis
 debet conuenire, vij. q. i. licet.
 in hoc quod non fuit moysi promissum a deo de suc-

cessore ordinare dat intelligi qd ad deū nō ad hoīes spectat electio p̄clari. viij. q. i. si ergo.

Moyses negavit se filiū esse p̄baronis & q̄ egyptiū fabulo obruit: & q̄ egyptiū dereliquit. & q̄ filios israel de egypto eduxit babes de pe. dis. iij. vt cognouerūt. §. opponitur.

Moyses ponitur in exemplum. q̄ p̄clari nō armis. sed orationibus contra aduersarios debēt pugnare sicut ipse pugnavit contra aduersarios debent pugnare. sicut ipse pugnavit cōtra Amalech. xxv. dis. si quis vult.

Sicut inter moysen & aaron fuit quedam maioritatis discretio sic fuit iter apostolos. xxij. di. sacrosancta. &. xxi. dis. §. i.

Moyses cū p̄ peccato populi oravit nō statim veniam impetravit. l. dis. si quis prepostera in fine.

Moyses potius voluit de libro vite deleri: q̄ noxam populo nō dimitti. xxij. q. iij. quid crudele

quia moyses in ethiopiā duxit in yrorem: maria murmurans lepra percussa fuit. ij. q. vij. plerumque. §. item obijcitur.

Moyses p̄ recuperatiā loci calciamētū pedis solvit. de. pe. dis. i. §. itē hīs: & c. sunt. q̄ arbitrāf.

Moyses q̄is xpm significat. de. pe. di. i. iter bec.

Monachi. Monachus dicitur amonogree: qd latine dicitur vnus & abos quod latine dicitur tristis quasi solitarius tristis. xvi. q. i. placuit.

Monachus id singularis dicitur: q̄ debet vitare hominum multitudinē. xvi. q. i. si cupis.

Sicut piscis sine aqua: sic monachus sine monasterio vel cela caret vita. xvi. q. placuit comuni.

Monachus ad hoc debet intendere vt status ei cōcordet cum nomine. xvij. q. i. placuit.

Omnis monachus vel religiosus debet esse vel s regula sancti benedicti vel de regula Basilij vel de regula Augustini xvij. q. ij. permissiofam.

Etiam dicuntur monachi qui regulam Augustini sunt. p̄fessū xvij. q. ij. permissiofam.

Nullus seruus debet esse monachus nisi a domino suo licentatus. xvij. q. i. qui vere.

Monachi & monache semper & vbiq̄ debent de ferre vestes professionis sue. xxij. di. sacrumoniales. xx. q. i. vidua.

Item excepta infirmitate nunq̄ debent carnes comedere. de conse. dis. v. carmen.

Itē debēt abbatib⁹ suis obedire: ac res laboribus suis acquisitas vel qualescunq̄ sine licētia abbatis nō debēt retinere. xvij. q. q. abbares.

Nullus debet monachus spe abbatiē p̄misse fieri. xvij. q. vij. p̄ laicos. xvij. q. ij. peruenit.

Ultra tempus in monasterio stantes: & nolentes p̄fiteri. debēt expelli. xvij. q. i. peruenit ad me.

Testamētū facere nō possunt. xvij. q. iij. q. & c. se.

Sine licētia abbatis vouere non possunt. xx. q. iij. monacho.

Ad arciozem vitam petita licētia transira possunt. xx. q. iij. c. i. & c. monachum.

Cōpulsus siue a parētib⁹ siue ab alijs fieri monachus: nisi p̄ns cōsentiat nō tenet. xx. q. iij. p̄fens.

Monachi de licētia abbatis ex causa legitima: possunt ad solitarias cellas transire. xv. q. ij. q. ij. nullus monachus. xx. q. vlt. c. vlt.

Nō debēt causas vel negocia secularia agere nisi ex licētia abbatis pro monasterio. xvij. q. i. adicimus in fine. & c. de presenti: & c. sunt nōnulli & c. monachi.

Frequenter loquēs de pecunia potius dicēdus est istitor: q̄ mōachus. xvij. q. i. si cupis.

Monachi nūq̄ debēt vacare: sed semper vlt orationibus vel lectionibus vel exercitio operis debēt intēdere. de conf. dis. v. nūq̄.

Debēt ab omni familiaritate monialin⁹: & aliarum feminarum se alienare. xvij. q. i. peruenit ad nos: & tribus. c. se.

Nec in vno nec i vicino monasterio cum monialibus debēt habitare. xvij. q. i. diffinimus: & dūbus. c. se.

Nec sudoziales: nec zonas: nec alia munuscula a mltierib⁹ debēt accipere. xvij. q̄stidē. i. monacho.

Monachi quamuis recipiēdo ordinē recipiāt officij potestatem: nō tamē executionem nisi occasione populi de licētia ep̄i. xvij. q. i. mōachi: & c. se: & sic viue: & c. si clericatus: & c. se.

Nec penitētiā alijs dari nec predicare: nisi in claustrō suo debēt. xvij. q. i. placuit omnibus. & c. minachus: & c. iurta: & c. adicimus.

Nec baptizare debēt: nec fieri compadres. xvij. q. ii. puenit ad nos. de cōse. dis. iij. nō licet abbatibus: & c. se.

P̄ter cōfratrem i claustrō: & p̄ter eum qui elegerit: nullum debēt sepelire. xv. q. i. c. i. c. agapitibus: & c. placuit.

Monachi debēt subesse ep̄is in quantum per papā non sūt exempti. xvij. q. i. peruenit. xvij. q. ii. abbas. & c. se.

Visitādi sūt p̄ ep̄os & corrigēdi. xvij. q. ii. visitādi.

Iura episcopalia debēt episcopis p̄soluere. xvij. q. ii. eleutherius & c. se.

Nō debēt decimas vel ecclesias a laicis sine consensu ep̄i recipere. xvij. q. vii. decimas & ecclesias.

Episcopos ex charitate possunt accusare. ii. q. vii. nullus. §. proximo.

Monachi bonorum operum clericos & episcopos p̄moueri possunt. xvij. q. i. si clericatus. xvij. q. vii. c. se. & tribus. c. p̄cedētib⁹.

Nō debēt sine abbatum licētia episcopatus recipere. xvij. q. ii. q̄ sit. §. nullus. xvij. q. i. si quis monachus: c. legi. §. sequēti.

Facti episcopi absoluūtur a iugo professionis. xvij. q. i. c. i.

Facti episcopi nō debēt mutare habitum uero ordinis sui ritum quo ad substātia. xvij. q. i. de monachis: & c. se.

Facti episcopi succedunt in bonis paternis & ecclesie herelinquunt. xvij. q. i. c. i.

Monasterium

- Monasterium duplex pro monachis et monialibus in vno loco fieri prohibetur. xvij. q. ij. diffiniuntur.
- Monasteria construenda sunt in solitudine populari accessu ne deuotio religionis impediatur. xvij. q. ij. luminoso.
- Monachorum monasteria subsunt episcopo; in cuius territorio sunt. xvij. q. ij. monasteria.
- Monasterium exceptum est a lege dyocesanæ pluribus videlicet quantum ad cathedralicam presentationem vel prestationem. r. q. iij. inter cetera.
- Item quantum ad quartam partis dimissionem. xvi. q. i. cum pro utilitate.
- Item quantum ad gravem exactionem. xvij. q. ij. q. sit.
- Item quantum ad publicam missam celebrationem. q. sine consensu abbatis episcopus non potest facere. xvij. q. ij. abbas. r. c. luminoso.
- Monasteria non debent fieri sine licentia episcoporum. xvij. q. ij. quidam: r. iij. c. se.
- Muliere monasteria religiosorum intrare non debent. xvij. q. ij. peruenit ad nos.
- Monasteria religiosorum non debent conuerti in habitacula secularium clericorum. nec debent regere per secularem. xvij. q. ij. peruenit ad me. r. c. dudum. xix. q. iij. qui scilicet. r. c. se.
- In parochialis ecclesie monasteriorum: de scire episcopi debent prelati byteri institui vel remoueri. xvi. q. ij. visis. r. c. se.
- Abbas sine episcopo: et episcopus per se res monasterii alienare non possunt. xvij. q. iij. in venditionibus. xvij. q. i. q. sit.
- De hac materia habes ubi agitur de monachis et ubi agitur de religione.

Monialis

- Monialis est que professæ est benedicti vel secundum regulam basilicam vel secundum regulam sancti Augustini. xvij. q. ij. perniciosam.
- Moniales non debent habere singularia domicilia. xvij. q. ij. perniciosam.
- Puella duodecim annos habens si voluntarie monialis effecta est etiam ante consecrationem recedere non poterit. xx. q. i. puella.
- Moniales subsunt ordinationi et correctioni episcopi. xvij. q. ij. cognominus.
- Preponendus monialibus primum est per episcopum examinandus. xviii. q. ij. religiosus.
- Conuenientias reguntur per viros spirituales quam seculares. xvij. q. ij. in decima.
- Monasteria non monialium non debent esse vicina monasteriis monachorum. xvij. q. ij. diffiniuntur et quatuor. c. se.
- Monialis nunquam debet loqui cum monacho vel alio viro sine bono testimonio. xvij. q. ij. diffiniuntur et c. in decima.
- Moniales in vno choro cum monachis vel alijs clericis cantare non debent. xvij. q. ij. perniciosam.
- Non debent vasa sacra et pallas et corporalia corrigere.

re. xvij. di. sacramentales. s. vasa r. c. sacras. non possunt matrimonia contrahere et pariter sunt per episcopum compellende ad votum redire. xvij. q. i. de viduis et puellis vsq. ad finem.

Moniales in vitium carnis plasse grauer puniuntur. xvij. q. i. c. ipudicas et fere per totum. peccantes cum ipsis ipso facto videntur excommunicati. xvij. q. i. si vir goz. r. c. eos.

De conse. monialium habes sup. r. a: ubi agit de conse.

Mors. Mors est triplex videlicet corporalis spiritualis et iebennalis. s. pe. dif. vlt. in fine.

Mors corporalis omnibus est communis. xii. q. ii. in ecclesiastico.

Memoria ab oibus est semper habenda. ibidem.

Non videntur esse perfecti qui cum a domino vocantur non moriuntur voluntarie: sed inuiti. xii. q. vlt. q. preposterum.

Sacramenta morientibus concedi debent. xvi. aurelius: r. c. se.

Si volentem cõsiteri mors antequam ad sacerdotem pueniat occupauerit non debet sibi denegari ecclesiastica sepultura. xvij. q. vi. si aliquis.

Quod fame morietur si pascat occidit. lxxvi. di. pasce.

Mortem languentibus prebatur isigere qui hanc cum possit non excludit. lxxviii. di. s. i.

Qui mortui sunt in dei iudicio non ab hominibus sunt iudicandi. xviii. di. quorundam.

Post bonum mortem anime locantur secundum quod meruerunt. xvii. q. tempus.

Mortui iuuandi sunt oblationibus elemosinis et orationibus etiam si dubitatur de eorum salute. xvii. q. ii. non estimemus et pluribus. c. se.

Item quod sit pro omnibus mortuis tantum valz cui liber ac si pro vno solo fieret. de consecratione. dif. v. non mediocriter.

Idignus est in morte accipere solacium qui se non cogitauit morturum. de pe. dif. vii. s. vlt.

Morietur in peccatis mortalibus nec oblationes nec orationes viuorum nec mortuorum nec sepulture sacrorum locorum possunt. xvii. q. ii. quibus. r. vii. c. se.

Nemo debet contristari de morte suorum carorum: cum ipsos non amittamus: sed premittamus. xvii. q. vlt. q. preposterum. r. iii. c. se.

Illi qui nimis tristat de morte suorum videntur despare de felicitate futurorum bonorum. xvii. q. vlt. habet.

In hoc quod dominus fleuit iazarum non fleuit mortuum sed ad huius vite miseras resuscitaturus. Iuniorum quod pro mortuis plus est gaudendum quam tristandum. xvii. q. vlt. qui diuina.

Mortui huius mundi facta possunt scire vel per decederium relationem vel per angelorum reuelationem vel per specialem concessionem quia ipse quod dicitur conceditur ut post mortem viuus appareat. xvii. q. ii. fatendum.

Quod dicitur mortui et diabolica illusionem falsitate creditur apparere. xvij. q. v. nec mirum ante me.

Ecclesia nec ligare nec soluere potest mortuos s.

peccatis. q. nō sunt de foro ci. xliiij. q. ij. legatur.
Q. iniuste excommunicatus etiam post mortem pōt
absolui. xliiij. q. ij. sane qd.

Q. heretici post mortē possunt excommunicari p: o/
pter facti desertationem. xliiij. q. ij. sane profert.

Q. fideles non debent cōmunicare mortuis; quib⁹
non cōmunicauerūt uiuis. xliiij. q. ij. de. cōione.

Q. mors spiritalis est duplex: bona ⁊ mala. bona
est qñ quis sine per baptismum siue per peniten-
tiā mortē peccato: vt uiuat xpo. de conse. di. iij.
vt ostenderet. ⁊. c. se.

Q. species diuerse huius mortis designantur p tres
mortuos q̄s xps suscitauit. d. pe. di. i. quē p̄iter.

Q. mors spūalis mala ē quando q̄s moritur p pec-
carū mortale sicut p peccatū infidelitatis. xlvj. q. ij.
q̄sine. xi. q. iij. nō solū. s. ideū timendo.

Item per ypocritism quia ypocrita uiuēs mortuus
est. xlvj. q. i. nolo. ante finem.

Item per auaritiā. xlvj. q. iij. si quis vsuram.

Item per quodlibet aliā mortale peccatum. de pe.
di. iij. s. dicens. c. intermitte te sermonem.

Q. mors iebenal: mors dicit eternal; q̄a ubi nunq̄
morit mors. xlvj. q. ij. de pe. di. vltia in fi.

De hac materia habes ubi agitur de sepulturis.

Mores. Q. mos longa cōsuetudo est de
moribus tractās. i. di. mos.

Q. legem mores faciunt ⁊ communem ius legibus
⁊ moribus constat. i. di. omnes.

Q. plus facit famosum mozum nobilitas q̄ gene-
ris dignitas. xl. di. nos. ⁊. c. se.

Q. illud qd est contra fidem ⁊ bonos mores indif-
ferenter habendum est. xlv. di. illa.

Q. multum distāt p̄dāna moꝝ a dānis rerum tem-
poraliū. vi. q. ij. sūe p̄rimi. s. v. ⁊. c. d. teriores.

De hac mā hēs supra ubi agit de cōsuetudine.

Mulier. De muliere habes supra ubi agi-
tur de femina.

Multitudo. Q. multitudo iutilium
personarum maxime cle-
ricorum est vitanda. xliij. di. tales.

Q. pompa multitudinis popularis reprehēdit ma-
xime in p̄latis ⁊ clericis. lix. di. si officia.

Q. non pōt esse salubris a multis correctio nisi cuꝝ
ille corripitur qui non habet sociam multitudinē
xliij. q. iij. non potest.

Q. in correptione multitudinis caute est incenden-
dum. xliij. di. commestationes.

Q. cum contagium peccandi multitudinem inuase-
rit diuine discipline est misericordia necessaria.
xliij. q. iij. non potest.

Q. paucitas est asperē corrigenda. sed multitudo se-
uissimis admonitionibus est frangenda. xliij.
di. commestationes.

Q. propter peccatū multitudinem detrahendus
est seueritati. xliij. di. commestationes. i. di. vt cō-
stitueretur. ix. q. i. ordinationes.

Q. non debet deferri multitudini i mali p̄lari elē-
ctione vel approbatione. xvij. q. ij. si quis.

Q. multas medicinas iuenire cogunt multe experi-
entie mo: bozum. l. di. vt constitueretur.

Q. non minus ardet qui cum pluribus ardet. ij. q.
i. multi in fine.

Q. tempore apostolorum multitudini credentium
erat cor vnus ⁊ anima vna i deo xij. q. i. dilectis-
simis. viij. di. s. i.

Q. aliqñ multitudo propter vnus delictum puuif
xlv. di. se d. illud. xliij. q. i. non turbatur.

Mundicia. Q. mūdicia ē duplex. s. cor-
poral ⁊ spūalis. xxxj. di. lex

Q. mundicia carnalis est que inficitur per luxuriā
ideo clericis in sacris prohibetur vt cōperentius
valeant diuinis vacare obsequijs ⁊ orationibus
xxj. di. c. i. s. causa.

Q. spiritaliter mūdāf: qui a forde peccatorum p
penitentiam purgatur. l. di. ⁊ purgabit.

De hac materia habes ubi agitur de castitate ⁊ ubi
agitur de luxuria. ⁊ ubi agitur de macula.

Munus. Q. munus est triplex. videlicet
ab obsequijs quod est seruus

indebite impensa.

Item munus a manu quod est pecunia

Item munus a lingua qd ē fauor. i. q. i. sunt si nulli
munera dātem ⁊ accipientem faciūt deuitare a
iusticia. xi. q. iij. pauper. ⁊. c. qui recte.

Q. ille manus ab omni munere excutit q̄ nō solus
pecuniā vel obsequiū sed nec etiā hūanū fauorem
inquirit. i. q. i. sunt nō nulli. xi. q. iij. qui recte.

Q. non timetur culpa ubi redemptio speratur per
munera. i. q. iij. pauper.

Q. merito re irabitur quis ad fidem vel ad melio-
rem statū per munera. xliij. q. iij. c. v. r.

Q. clericus ecclesia n̄ suscipiens vel spiritalia dās
per munera destituitur. vij. q. i. sanctuum. xv. q. ij.
obseruandum. xij. q. ii. quita.

Murmuratio. Q. murmuratio
dissuadet q̄ mur-
murana opus qd facit p̄dit. xc. di. alienus.

Q. murmurans ⁊ contentiosus pari pena punitur.
xc. di. c. si quis monachus.

Q. filij israel murmurantes a serpentibus perierūt
xc. di. s. alienus.

Q. maria propter murmur cōtra moysen lepram
incurrit. ii. q. ii. p̄crum. s. tem obicit.

Mutatio. Q. mutatio non debet i hīs
nec que rationabiliter ⁊ vti-
liter sunt a patribus diffinita. xv. q. ii. cum pie
⁊. c. ecclesiastice.

Q. deus mutabilitatē nescit oīs aut creatura vicio-
sa ē quia mutabilis ē. de. pe. di. ii. circa fi.

Q. licet deus sit incommutabilis; idē sepe mutat pro-
missa; cū ex misericordia temper sententiā. xliij.
q. iij. incommutabilis. ⁊. c. non semper.

Q. deus nouit mutare sententiā quando de ma-
lo in melius homines mutantur. de pe. di. i. s. si
agimus; ⁊. s. se. Exemplū de nintue ⁊ de ezechia
rege. cu. xv. annos addit.

Q romana ecclesia: statuta sua secundum tempo-
ris exigentiam quandoq; mutat. xxv. q. vltima.
postea vero. s. hys ita: 7. s. vlt. 7. c. ita nos.

Q illa que non sunt contra euāgelia aut sanctoruz
decreta pro necessitate tempoꝝ quandoq; mutant
xlii. di. c. vlt. xv. q. vlt. p̄uilegia: 7. c. apu.

Q mutantur reges propter negligentiam regimi-
nis. xv. q. vj. alius.

Ite epi vel alij plati de loco ad locū p̄pter exigentiā
r̄poris mutantur. vij. q̄stione. i. mutationes.

Item sedes ep̄. scopales mutantur vel duc i vnum
rediguntur causa hostilitatis vel paupertatis.
xxv. q. ij. s. hostilitatis. c. ita nos.

Item p̄uilegia quia pro necessitate corrigendorum
vicioꝝ dantur quandoq; penitus immutantur
xxv. q. ij. s. hys ita. c. postea.

Ite mutat i caute p̄missa. xxij. q. iij. i. malis 7. c. se.

Ite mutat i melius cōsilia: 7. p̄posita. xli. q. i. certe
vbi August. in^o mutauit cōsiliū. xxij. q. ij. bea^o

Ubi paul^o p̄positū eundi ad hispaniā mutauit.
Ite mutat pena in penā vel penitentiam. xxij. q. iij.

Innocens ex hys. Ubi de Josue 7. gabaonitis.
xxij. q. v. c. i. circa mediu.

Q non suff. cit. peccatori mores in melius commu-
tare: sed etiam debet de peccatis satisfacere. de
pe. di. i. s. chulius.

Q nabuchodonosor rex non corporaliter sed men-
taliter in bestiam mutatus est quia credens se be-
stiam ab hominibus secedens cum bestijs mor-
batur. xxij. q. v. remittuntur.

Mutilatio. **Q** mutilatio mēbrorum
latronum p̄ficat eis quia s̄
bilitata mēbra nequeūt exercere cōsuetā. xxij.
q. iij. si quis fortitudinem.

Q mutilatus vel abscissus per se vel per alium ex-
clusa decedēti causa nō potest p̄moueri. xxij. di.
maritū. 7. xxvi. di. c. illiteratos.

Q qui sibi ipsi virilia mutilauerit non solum non
promouetur sed etiam satiusp̄ homicida repu-
tatur. lv. si quis semer. 7. c. seq.

Q qui volens partem digiti sui mutilauerit ab or-
dibus abstinēbit. lv. di. qui partem.

Q mutilato: alterius nō debz p̄moueri. lv. di. c. vi.

Q si qui p̄ medicos castrati vel mutilati essent p̄
firmitate aut ad barbaris p̄pter infidelitatem aut
a dominis cunuchi fierent si alias iueniūtur di-
gni possant p̄moueri. lv. di. si quis a medicis.

Mutus. **Q** mutus per signa baptismuz
7. pe. i. etiam 7. alia sacramēta pe-
tere potest. xxvj. q. vj. qui recedūt. 7. seq.

Q p̄clatus qui non redarguit vitia subditoꝝ:
cantis mutus dicitur. xliij. di. sit rector.

Naboth. **Q** naboth fuit pater
ieroboam qui regnum
appetens in populo dei scisma fecit. vij.
q. i. denique.

Q naboth vineam suam in ortum olerum commu-
tare noluit. xxij. q. vj. conuenioꝝ.

Nabuchodonosor

Q nabuchodonosor: Danielē de lacu leonū 7. de pe-
secutionibus liberauit. xxij. b. v. si propterea.

Q deus malos per nabuchodonosor: flagellauit 7.
post propter superbiam mutatus mente in besti-
am cum bestijs vixit. xxij. q. iij. s. i. circa me. 7.
q. v. remittuntur. s. hinc circa me.

Q nabuchodonosor propter superbiam in bouem
et homine est mutatus. xxij. q. iij. mitor.

Q q̄ nabuchodonosor: q̄ p̄ flagella corrigē 7. p̄ba-
raō q̄ p̄ flagella i. urat inuit q̄ medicine salutē nō
opaf i singulis. xxij. q. iij. nabuchodonosor.

Natiuitas

Q natiuitas triplex est v3
nature: gratie 7. glorie.
Q natiuitas nature prima est in vtero. Juxta illud
quod enim in ea natum est de qua natiuitate. de
confe. di. iij. firmissime.

Item alia est nature ex vtero. s. q̄ p̄uermi orefcit:
Juxta illud natus est homo in mundū. de qua de
confe. di. iij. quisquis 7. c. qui in maternis.

Q natiuitas glorie est quando deposita veritate re-
pene nascitur homo ad gloriam. de confe. di. iij.
post baptismum. Sic mors sanctorum natalis
dicitur. xxij. q. ij. sane quod.

Q natiuitas gratie est quando quis nascitur per
baptismum. Juxta illud oportet nasci denuo. s.
confe. di. iij. qui in maternis.

Natura

Q natura condidit omnibus na-
tionibus ius cōmune. sicut ē ma-
ris 7. femine cōiunctio puerorum successio 7. edu-
catio. i. di. ius naturale.

Q contra naturam coitus semper fuit illicitus 7.
damnabilis. xxij. q. vij. ausus. xxvj. q. iij. nec-
eam. s. nature: 7. c. se.

Q violatur diuina societas: cum natura cuius ip-
se auctor est libidinis perueritate polluitur. xxij.
q. iij. flagitia.

Q naturali iure omnia sunt cōmunia: 7. q̄ consue-
tudo induxit meum 7. tuam. v. ij. di. differt.

Q p̄cia vel p̄destinatio diuina nullā nature iferre ne-
cessitate. q. xxij. nabuchodonosor. s. p̄oximo.

Q in culpam cadere naturale est doluisse virtutis
de pe. di. iij. s. alle rex.

Q natura demonum i pluribus subtilior 7. nobili-
or est q̄ natura hominum. xxvi. q. iij. scienduz.

Q sancti cum ex nature fragilitate corruerit acro-
res ad currendum cursum salutis relargunt. de
pe. di. iij. alle rex.

Nauiis

Q nauis que propter Jone fugis
immergatur significat q̄ p̄pter ex-
cessus maroz p̄tigit afflictio minoris. i. q. i. eccle-
sia. s. hys ita post mediu.

Item i hoc q̄ multi mērita apostolorum nauiga-
bar 7. proditoris perfidia nauem pro peccatis agi-
tabat. Inuitur: q̄ propter vnus malitiam ml-
ti boni puniūtur. xxij. q. i. nō turbatur.

Q paulo causa p̄dicationis in italiā veniente: